

ادبیات ، فنون عسکریه ، بحریه ، تاریخ ،
تجارت ، زراعت ، صنایع ، معارف ، امور
نافعه و اکتجہلی فقراتدن باحت مصور
جریده در .
مهرنوع خصوصات ایچون غزته نک مدیری
سمادتلو طاهر بک افندی حضرتلرینه مراجعت
اولنور .

BUREAUX :
Imprimerie Tahir Bey
40, rue de la Sublime-Porte,
STAMBOUL

ارتقا

(ارتقا) نک استانبول و طشره ایچون
بر سنه ک آبونه سی ۳۲ غروشدر .

معمانی بالجله ارباب قله آچقدره . هر ال
قلم طوتان یازده بیلیر .
اداره خاتہ سی باب عالی جاده سنده ۴۰
نومرولی « معلومات » مطبعه سیدر .

JOURNAL ILLUSTRÉ
IRTIKA

نسخه سی : ۲۰ پاره یه در

جمعه کونلری نشر اولنور فنی و ادبی مصور عثمانلی غزته سیدر .

نسخه سی : ۲۰ پاره یه در

اوکا دائر

نادر طور اقدمه بو حسن دل آرا ؟
بوتون اطراف پر نور صباحت
بوتون اشجار ، مزهر ، افق و صحرا ..

طبیعت شوق ایچنده . مهر انور
صوبه بیک ریزه الماس دوکش
صاری ، مور ، قرمزی .. رنگین چیچکار .

اونور دیده بوق لکن بورده
اونخل زر ، که حسن بی بهادر
اوکل که عشق پر شوق وصفادر .

نه به باقه او ماهه خنده ایلر
اولک انوار حسنی روح پرور
چیچکاردن اولدیر جوق کوزلدر

سحرلردن ، شغلرلدن ده یارلاق
دکشم بن اونی بر خنده زاره
او آقترینه بادی مساره

نامق صدری

مین مینی کدیلرم

صیحرار ، کزینور شطارت انکیز
طوریه قاونی ایلر احیا
مخمر باقتن ، اوطانی نظره
یاسودیکنه دگی ایما !
باق باقی برکنده طور و نازه
آی آی بوده کادی اهترازه
یکدیگره عشوه لی نکهار
لکن نه سبب بو حال نازه
ایشته ینه نشئه لندی زیر
بوصیچرامه ، بوروش ، بوبازش
محبوبه سنه تمایش البت

بی شبهه بوده صمیمی سودا
آرتق نک و نازه بوق بحالک
آغوشمه چیقده ایله آرام
ای سوکیلی یاور ی کل خرامان
مست ایتدی بی آمان بو حالک
ارتق او بودکی نازی فتان
لابقمی رقیقه بی اونونقمی
نولدی او کوکل کشا طاقلاق
انسان اولبور بو حاله حیران

محمد ثابت

فرانسجه دن مالا :

نیاغارا شالاه سی

ماوی قدیفه نورلر . یشیل یاراقلرک
غازه ظلامنه مخمور بوسلر برافه رق ، خفیف
قالور ؛ بوتون کوزل لک لک بو نوازشلرک
الحان رکودی ایچنده ، تتره شبور .
آیاقلریمک آلتنده دامله دامله آقان
صولر قورولغسک تارمه مه نه قیوریه
قیوریه ، دلبر برنیاز ایله ، صوقولور ،
فوقده شهابلر ، اونک ، صوبک ، بوسیمین
روحنه ائیری پرلانطه لری ، ائیری ، طناز
بارلتیلر یله برشمر بسته لیور . نهرک پرده
خولیسالی قسادلرینی چیربان وانک
کاشات نرمینده ، ساکت او بویان نورلر ،
یشیل اوتلر اوزرنده شوخ نغمه لریله اهتراز
ایدن قاین داللرینه موجلی کولک لر خارمه
لیور ؛ نه رنغمه نک فیصله سی ، نه برقریشک
نغمه سی وار یالکیز برشلاله ؛ اوزاقلردن
خاموشی لیل ایچنده واحده دن واحه
سوروکله تن نیاغارا نک روزکاری سساری .
نیر

— سرود محبت —

بورته مست حظوظ وغریق نشئه بی
ایدن اوسودیکمک جذبه لی لطافتیدر
جریمه دار غرام ایلین بوتون بدنی
نظرلرنده کی رنگین ادای صفوتیدر
بوانشراح کلیر هب بوجبه تردن
اصل بن اولیم بولقابه یک مائل
خیلمک اوظلام کیفیتنی بردن
بولو حه نک لمعاتیدر ایلین زائل
امل ، سرور ، محبت او مکده جلوه نما
طبیعت بوجسم صفوف خولیدان
قنادلایر اوچور جانلایر دیورده بکا
تشاعر ایله کوزل کوردیک بوسیمادن
لسقویکی : ع . نوری

الحان سودادن

کولک شمدی الک رقیق یری
منجلی لمعه لطافتله
اووخ .. بر نشئه ایلی بوری
دهن خنده ریز صفولته

وجه نوار صاف ورنکینی
نوربخشا سواد افکاره
حسن سحرار جذبه آکینی
شوقرا سینه شغفداره

قارشیلار ایتسانی هر آن

اهتراز درین وجدانم
قلبکاهمه ایلور جولان
احتساس غرام ومیلانم

ایتدی مجلوب خوش اداسیله
نظره اشتیاقی بوکوزل
او محسم ، عیان وفاسیله
ویرینور ذوق امتزاجه امل

لسقویکی : ع . نوری

« دلارا » روماننه عائد

« دلارا » رومانی باصیلدی ، آزمونده
یک جوق نسخهلری صایلدی . بواش ، حساس
متأثر ، رقیق و فقط متین برقم محسولیدر .
دلارا نک هر جله سی برشعله . و دادر . « دلارا »
برلوحه در که طبیعت بوتون کوزل لک لک لک
قوییه ایدلش ، رنگاری ده لاجورد شفق لر .
دن ، منور کجه لردن ، پنه غروب لردن ،
آلغش . صساری ، بیاض کلار ، مور
منکشلر ، چیچکارله چرجیوه لئشدر .

محمد آصف یکی ادب ادبه بویه
قیمتدار اثرلر اهدا ایتدیکارندن طولانی
تیریکی وظیفه دن بیایر . فنی ، ادبی بر جوق
مقالات و مصاحباتی کوزدن کچیرنلر
کندینک ناصیل یورولوق بیلمز پرشی وغیر .
که مالک اولدینگی اکلاملاردر .

یازی هر کس بازار . فقط هر قلمسک
اوچندن بقدر کسکین اولسه بویه ایجه
خیالار ، ایجه فکر لردو کولمز . محمد آصف
بکک لسان تصویر ایتدیندر . کندینک
قلمنه دکل ، قلمنک روح وقلبه تابع اولد .
ینی اسلوب افاده سندن اکلاشیلیر .

نامق صدری

بیانوی چالارکن

— هادی ؛ ددیکر ، سزه برآز بیانو
چالیم !
بن سسسز ، صانکه برکولک کچی ارقه کردن
اوطیه کچردم . تبصیلش لامه نک سرعش ضیالی
صالون موبله سنک آیاقلر منک آلتنه قدر اوزانان
اسر ظلالی خفیفه تشور ایدیوردی .

لامه بی آچدیکر ، و بوبوک آلاقی لامه نک
قیزمی آلازورندن دوکلن سلسیل ضیا آلتنده ،
بوتون دانتلاره غرق اولان بیاض ایلسکیزک
برقین کوپلری ایچنده برشمر وشاب برقوقمر
لطافتیه بیانونک قطیقه اسکمله سته اوطوردیکر .
لطیف پنه برقوق خیالی جانلاندیران مینی مینی
الکرک بیانونک بیاض طاشلری اوزرنده بردن

چیرینه رق قوشدی . شمدی بن اوراده ، یاواش
یاواش طلوع بدن قری سرمست غرام تماشا
ایدر وچال دیکر شرقی دیکر کن بیانونک
آهنگ لطیف بوکلیور ، بوکلیور و صوکر
سکون لیل ایچنده قطره قطره نغمه ل دو .
کلیوردی .

محمد بها

بیاده به ، سواری به و طوبی به قارشی

آلانجه دن

[۱۸۴ نومرو لی نسخه سزدن مابعد]

ایحق نظر یاتجه حائر ایتدیر ؛ یاایم آتشک
اجرامی یالکیز بحار به نک بدایتده و برده قطعه
بالذات دشمن آتشی آلتنده بولونندینی زمان
قابلدیر . مانورده ، کرک بطلر بهاره
و کرک پیاده قولرینه آتش ایدیه جکی زمان
بولوکر یاایم آتش استعماله هیج فرصت بوله مدیلر .
بالعکس یاایم آتش یالکیز سواری بولونقارشی
استعمال ایدلدی ؛ چونکه هجوم ایدن
ودائمه ایلر یلین سواری قطعه سته قارشی
هیج آتش ایتهدن ، قوماندن ایدن ضابط یاایم
آتش ایچون قوماندنی ورنجیه قدر بکله مک
بر پیاده نفری ایچون غایت مشکلدر .
حالبو که بواننده آتشی آلایدیکنه و نتیجه سز بر
صورته اجرا ایتهمک فوق العاده حائر
اهمیتدیر ؛ ایشه بویه بر زمانده یاایم آتش
اجرامی ، زمام انضباط یرینه کجه جکی کی
کوچوک مسافه لده فوق العاده در نتیجه
خصوصه بادی اولور . یاایم آتشک تخمین
مسافه ایچون استعمالی بالاده (ماده - ۲۷)
ذکر ایتشدک ، یالکیز خاتمه کلام اوله رق ذکر
ایده مک ، طوبیجی بولونندینی زمان غایت
ایجه دیوار وسائر اوزرنده بردش آجق
ایچونده یاایم آتشک استعمالی نظر هفتدن
دور طو تومالمیلدر .

۵۸ . آوجی آتش اجرامی خصوصه دهده
افراد اوجه ایله تعلیم و تربیه کورمشدی که ،
هر نفر لزومه کوره آتشک سرعتی تربید
ویاتقیص ایملی کندی کندینه اجرا ایدیوردی ؛
یالکیز بریاکشلوق وقوعه کلیر گز قوماندان
در حال مداخه ایدیوردی . بناء علیه آتشک
اداره سنی بوجه ایله سربست بر اقوب
هر آوجی بیایچنده کندی کندینه حرکت
ایده جک وجه ایله تعلیم و تربیه ایلمکی
مقتضی ده تسبب ایتدی . فقط شدتی و جاق
آتشلرک صورت اجرالرینه قارشی بعض
اعتراض در میانه لزوم کورولدی ؛ شدتی
و جاق آتشلرده آوجی نتیجه بی جاق جاق
آتش ایتکده آرامیوب ای و جوق آتش

محكمة استئناف اعضا سندن مرحوم خليل نشته بك

ایلمک قابل اولمادیقی تقدیرده طوس طوغری ایلری به کیمه نك دها مرجح اولدیفنی بیان و بوملاحظه دنده هجومیده غایت کج آتش آجه نك جیخانه صرف واسرافندن عبارت اوله جنی نتیجه سی استخراج ایلدی .

۶۶ . اداره آتشك بوقسمنده یعنی جیخانه اکلنده بولارک هیدی ده عین درجه ده بر مکملیت ابراز ایدم دیلر . شاید بونلرک بودرجه ایل ابراز مکملیت ایدم مملرینه سبب اولوق اوزره تعلیم فشنکرینک آژانی بیان ایدیلرک اولورسه ، بوباید اوکچدن هیچ رتدیر اجرا ایدیلر من مع مافیه یالکنز قابل اجرا برجهت وارسه اوده انجاید تفنکی فشنکنز طولیدروب قیانی منع ایلمکدن عبارتدر . چونکه بوشانده جیخانه اکل ایدم سیه هیچ اولمازسه اکل ایدیلورمش کی حرکت ایدم رک هر آتش محاربه سنده عملی بر طاقم اتخاذ ایدلش اولور .

۶۷ . بوشانده قوماندنک نك اساسی ونه ده صره سی اصلا دکیشدرلمدی . بر قراج بلوک ، آتشك تقسیم یی ایچون تعلیمانه به نظر آهچ بر قوماندن ویرمک اقتضا ایچوب هر آوجینک هدفی کندی کندینه انتخاب و تقسیم ایدم چکنه قانع ایدیلر . بونک اوزرینه مفتش تعلیمانه نك برنجی قسم نك ۱۴۷ نجی ماده سی اخطار ایدتی ، که بوماده نظرآ هدفک ارانه سی اشناسنده هیچ بر یاکشلفه میدان ویرمه مک اقتضا ایدیلوردی . بناء علیه ، مثلاً طویچی به آتش ایدیلرکی زمان اولابوزباشینک ووردیکی قوماندن تکمیل طاقم ضابطلرله مانفه باشیلر طرفندن تکرار ایدیلور ، آدن صوکره ضابطان ومانفه باشیلر بتون طویلری مثلاً : « بنم طاقم صاغده کی ایکی طوبه ! » ، « بنم نصف طاقم صاغده کی طوبه ! » ، « بنم مانفه صاغده کی طوبه ! » کی قوماندنلرله تقسیم ایدیلورلردی . بناء علیه اساسی ماده هیچ

اوزرنده حرکت ایتک نمایلی مشاهده ایدلدی . حالبوکه بوضو رته حرکت ، بدایتده آتش باشلامازدن اول ، بالاخرده آیاقده و یادیز چوکش آوجیلره مخصوص سپرلر داخلنده قابل اجرا اولوب سائر و قتلده مانفه باشی ایدیلن حرکتی طور دینی بردن تفتیش ایتلی ، بوکاسی کفایت ایتدیکي تقدیرده ایه طهوره کلن یاکشلفلری آتش خطنده افراد اعانه سیه تکرار لاندیرده ق تصحیح ایلمیدر . بحیریکمز افراد ، اساساً مانفه باشیچده معلوم اوله جنی جهته مانفه باشی الک زیاده بونکی افرادی نظر دقت آلتنده بولوندرمیدر .

۶۳ . طاقم ضابطلرله مانفه شیلر محاربه دن خارج قالدقلری اشناده آوجی خطنده ایدیلر . حک حرکتی تجربه ایچون مفتش بر قراج ضابطله چاوشک کری به چکلملرینه مساعدت ایدتی . بونک اوزرینه ضابطانک برینه در حال چاوشلر ، ویاخود قدیمی اونباشیلرکیچی . فقط اکثر بولکرده ماهر نفرلری مانفه باشیلرک برینه کچیرمک خصوصتند ، یک آژ بر موفقت کورولدی (تعلیمانه ۱۰ ، ۱۰۰) ؛ حالبوکه خدمت عسکرینه نك ایکی سنه دن عبارت اولمی حسیلله مقصد حربه غایت موافق اولان بواصولک اجرایی ده ازارده کسب مشکلات ایلمکده در .

اداره سز قطعه آتشلرله اداره ملی آوجی آتشلرینه دائر ماده — ۳۶ به مراجعت . ۶۴ . جیخانه نك اصول اکلله دائره عملی تجربیلر اجرا ایلمک ایچون هر بولکرک جیخانه آراهیسی برینه بر نفر واسمه سیه سوق ایدیلن برال آراهیسی آلتی امر ایدلشدی . آراهلرک ده محاربه به باشلامازدن اول طولیدرلمی ، مدافعه ایله مصمم تعرضده اجرا ایدیلرلمی . حالبوکه تصادفی محاربه ده یوروش فوکلندن طوغریدن طوغری به آیلیمغه مجبور اولان بولکرده ، آراهلرک کی جیخانه کی افراده توزیع ایچون نه وقت ونه ده فرصت بولونمیلدی ؛ بونلر جیخانه لری ایچق محاربه اشناسنده اکل ایدم سیه لیلر . بونک ایچونده استناد قطعه لری آراهه ده کی جیخانه نك کافه سی اوزرلرینه آلوب ، آره . لقلره کیره رک ویا قنبدید صورتله تقویه اشناسنده ایلری به کتوردیلر .

۶۵ . یاره لی اولانلرک ویا وفات ایدنلرک جیخانه سی آلتی خصوصتی ده عملی بر صورتده کوسترمک ایچون آتش اشناسنده تلفات وقوعی ده فرض ایدلدی . ایلری یوروش اشناسنده ایه آوجیلر ، تلف اولوب کیرید قالان ارقداشلرینک جیخانه سیم ی آسینلر یوقسه لایستق ایلری به طوغری حرکت ایتیلرلر براده شبه ایتیلر . بونک اوزرینه مفتش ، هر ایکی اصولی ده برلنکه اجرا

طور میوب بولکی هانکی نقطه دن دهائی اداره ایدم چکنه قانع ایه اونقطه ده طور میلدیر (تعلیمانه ۲ ، ۹۳) .

۶۶ . اداره آتشک الک زیاده موظف اولان طاقم ضابطیدر . طاقم ضابطی طاقفی مقصده موافق صورتده یرلشیدرکدن — وکندی . طورده جنی موقی آتشک تأثیرینی ترصد ایدم سیه کی وجه ایل انتخاب ایلدکن صوکره ، هدفی ارانه و آتش آچیلیم سی کندی کندینه امر ایلمیدر . بوندن باشقه : نشانکاهله نشانکاه تبدیلی امر ایتک ، آتشک نوعی انتخاب و آتشک تأثیرینی رصد ایتک ده طاقم ضابطلرینک وظیفه سیدر . حق بوشانده ، محاربه خطنده طوران یشاقی نظامده کی قطعات ایل مر بوطاده اجرای حرکت ایتک اقتضا ایدر . کذا طاقم ضابطنک مسئولیتی درعه ده ایدرک اراضینک مانفندن دشمنه قارشو استفاده ایلمک ماذون بولوندی (تعلیمانه ۲ ، ۴۳) . حقتده ده تعلیمانه ده برصراحت ووجوددر . بناء علیه بویه غایت مهم و کوچ بروظیفه نك ایفانسته طاقم قوماندانلری دائمی صورتده آلیشدرمق بیوک رتبه ده کی قوماندانلرک ویاخاصه بولک قومانداننک وظیفه سیدر . بومقصده حصوله الک زیاده مداری طوقونه جق ماده ده ، هر تعلیمده مقصده موافق صورتده تعریفات و معلومات لازمه اعطا ایتکدن ، عبارتدر . ۶۷ . علی العموم مانفه باشیلرده اداره آتشک ایجابانسته موافق صورتده حرکت ایتیلر . حالبوکه طوقولان منطقه داخلنده آوجیلری ترتیب و تنظیم ایتک مانفه ده طاقده کندن دها کوچدر ؛ چونکه بوشانده میدان انداخت ایلر تستر کیفی لری نه رعایت ایدلکلر برابر صاقله اولان مناسباتی ده محافظه ایتک لازمدر . بوندن باشقه کیردن کلن آوجی خطنک استکتنی تشکیل ایتک مانفه باشینک وظیفه سی اولدیفنی کی ، بوشانده برمانفه نك ویاخود افرادک دهائی تستر ایتک مقصده خطندن خارجه جیقملری محذوری ده شایان تذکاردر . مانورده ، چالنان دودکی تکرار ایتک ، قوماندن ویرمک ، امرلری تکرارلاق ، دشمن خطنده وقوعه کلن احوالی یوکسک سسله اخبار ایلمک خسو صری غایت مکمل صورتده اجرا ایدلدی . کذا امر ایدیلن کره لک تجربه سی ، ایدیلن آتشک لایقیله مایه سی ، آتشک عین زمانده کسلیسی ، تفنکی طولیدریشده ، نشان وضعیتی آلوب نشان آلیشده ویتک چکیشده افرادک طوغری اوله رق حرکت ایچلرینه نظارت مانفه باشیلر طرفندن غایت مکمل صورتده ایفا ایدیلوردی . یالکنز بر قراج یرده آتش ایچون آباغه قالقنق و آتش خطی

ایتکده آراملیدر (تعلیمانه ۱۰ ، ۹۷) ؛ بناء علیه تفنکی جاق طولیدرملی ، سکوتله نشان آلتی ، و تفنکی ایچنه نشانالامدقندن صوکره تنکی چکمه میلدیر . آتشک شدتی ایه ، نفر باینده کیله برلنکه آتش ایچنر ویا باینده کینک حرکتده اصلا دقت ایچدن کندی کندینه آتش ایدرسه ، اوزمان الیه ایدیلر . جاق آتشده ایه باعکس تفنکی یالکنز چارچاق طولیدر مرق کفایت ایچوب بوندن باشقه چارچاق ده نشان آلوب تکت چکمه اقتضا ایدر . بویه اولقله برابر اصابت احتیالی یه اولدقجه زیاددر ؛ چونکه جاق آتشک اجرا ایدیلرکی مسافله اساساً او قدر کوچوکدرکه ، بونکی مسافله لره بر مقدار افا ایدیلن آتشده بیه تفنک آغزندن هدفه قدر اولان مسافله کاملاً منطقه مهلکه داخلنده بولونور . بوندن باشقه هر بولکده کی افرادک آتش خصوصتده کی اضیاء طلیه ده فوق العاده ایدی ؛ بالخاصه آتش کسمک خصوصی دها زیاد شیلان اهمیت ایدی ؛ ده دک ویا اخباردن صوکره آتش در حال کسلیلور ، آوجیلر تکمیل حرکتلرینه بردن خانه ویریلورلردی . بورانکده اکلا شیلورکه ، کرک آتش کس قوماندن سندن صوکره آتش ایتک کرک یایلم آتشده قوماندن اول آتش ایتک خصوصلری تعلیم و تربیه اشناسنده شدتی منع ایدلدی . ه . مختلف قوماندانلرک وظایفی . جهته نك صورت اکلا . قوماندنر .

۵۹ . یوز باشیدن یوقاری رتبه ده بولونان قوماندانلرک اداره آتش مداخله سی ، مانوره ایجابانندن اوله رق عملی رصورتده هیچ واقع ایلدی ایه ده بونکی موافق قوماندانلرک اساساً « آتش خطی اوزرنده غایت شدتی ویاخود مجتمع آتش ایتدیرمک ایستکلری محاربه ایجاب ایدن قوتلری سوق ایتدیرمک صورتله اداره آتش مداخله ایتک صلاحیتلری واردر . (تعلیمانه ۲۴ ، ۲۴) ؛ کذا بونلرک ، وقت حضرده اجرا اولونه جق تعلیملرده مینلرندن بولونان ضابطانک اداره آتشی دائماله بولوندرملرینه ده نظارت ایجاری اقتضالیدر (تعلیمانه ۲۴ ، ۳۴) . ه بولکرک آتشلری اداره امرنده طاوور قومانداننک یشی اکثریا کیردن آتش خطنه کوندرلرله جک جیخانه کی الک زیاد لزومی بولان محاربه سوق ایتک خصوصته منحصر (تعلیمانه ۲۴ ، ۹۹) اولدیفنی کی جیخانه آراه ویا مکایسندن اخذ ایدلش اولان جیخانه نك تجدید ویا کلی ده طاوور قومانداننه عائددر (خدمات سفریه نظامنامه سی ۳۸۸۰) . ۶۰ . برده طاقمک اوجی ده بردن آوه چیقندجه بولک قوماندانی اصلا آتش خطنده